

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 У 013806 15 Увп
Бањалука, 07.3.2018. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија: Смиљане Мрше, предсједника вијећа, Желимира Барића и Страхиње Ћурковића, чланова вијећа, уз учешће записничара Душке Мутић, у управном спору по тужби тужиоца, Д. Д. из П., ул...број..., којег заступа пуномоћник Г. М. адвокат из Б.Л., ул... број..., (у даљем тексту: тужилац), против акта број: 15.03-372-155/12 од 10.2.2014. године туженог Министарства..., (у даљем тексту: тужени), у предмету увођења у посјед стана, одлучујући о захтјеву тужиоца за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Бањалуци, број: 11 0 У 013806 14 У од 20.5.2015. године, у сједници вијећа одржаној дана 07.3.2018. године, донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се одбија.

Одбија се захтјев тужиоца да му тужени накнади трошкове спора у износу од 1.316,25 КМ.

Образложење

Побијаном пресудом је одбијена тужба против уводно означеног акта туженог, којим је одбијена жалба тужиоца изјављена против закључка Одјељења за... Општине П., број: 08-372-91/10 од 26.9.2012. године. Тим закључком одбачен је захтјев Д. Д. и С. Д., оба из П., за покретање поступка за увођење у посјед стана у ул... број..., у П.

Одбијање тужбе је образложено разлозима да је захтјев тужиоца за поврат стана у ул... број..., у П., укупне површине 75 м², који је био предмет конфискације и који је закључком Среског суда у Приједору број: 63/47 од 22.12.1947. године конфискован заједно за осталим некретнинама од Б. Д. правног предника тужиоца, што по ставу нижестепеног суда правилно закључује тужени у оспореном акту, јер се у конкретној управној ствари не ради о правној ситуацији из члана 55. став 1. Закона о приватизацији државних станова („Службени гласник РС“ број: 118/11, у даљем тексту: ЗПДС). Наводи се да услов за подношење захтјева у складу са одредбом члана 55. ЗПДС, је да станарско право постоји на стану у приватном власништву, а предметни стан је на основу одлуке о конфискацији имовине предника тужиоца постао државна својина у складу са чланом 10. Закона о конфискацији имовине и извршењу конфискације („Службени лист ФНРЈ“ број: 40/45) којим је прописано да конфискована имовина постаје државна имовина по сили закона, због чега је без значаја да ли је изречена мјера конфискације непокретне имовине уписана у земљишно књижну евиденцију или није, с обзиром да се ради о државној мјери принуде по тада важећим законима и датим околностима па се конфискована имовина сматра државном

својином. Како се у конкретном случају не ради о стану у приватном него о стану у државном власништву то се захтјев тужиоца није могао расправљати, па је правилно у оспореном акту тужени закључио да се не ради о правној ситуацији из члана 55. ЗПДС. Налазећи да није остварен ниједан разлог из члана 10. Закона о управним споровима („Службени гласник РС“ број 109/05 и 63/11, у даљем тексту: ЗУС) за поништење оспореног акта, тужба је одбијена као неоснована.

Благовременим захтјевом за ванредно преиспитивање пресуде (у даљем тексту: захтјев), тужилац побија њену законитост због повреде закона, општег акта и прописа. Истиче да су он и С. Д. сувласници зграде уписане у зк.ул. 2800 к.о. П. изграђене на парцели к.ч. 10/166 на основу рјешења Основног суда у Приједору број: Дн-391/04 од 02.8.2004. године којим је дозвољено да се на основу члана 39. Закона о грађевинском земљишту у А - I листу (к.ч. 10/166) под Б/2 успостави право својине на тим некретнинама у њихову корист. Како се стан налази у згради која је у њиховом сувласништву, дана 11.7.2012. године поднијели су захтјев за поврат стана, у складу са чланом 55. став 1. ЗПДС. Наводи историјат поступка по захтјеву. Објашњава да су управном органу поднесена два захтјева за поврат стана на спрату корисника породице К. и поступак за поврат стана у приземљу зграде корисника породице Б., које је првостепени орган завео под истим бројем, на који начин је онемогућио тужиоцу и његовом брату С. Д. да остваре своје право по поднесеним захтјевима. Даље наводи да је пресудом Окружног суда у Бањалуци број: 77 0 П 001905 11 Гж 2 од 15.6.2012. године, уважена жалба Правобранилаштва Републике Српске као тужиоца и умјешача на страни тужиоца, Д. Д. и С. Д., тако да је пресуда Основног суда у Приједору број: 77 0 П 001905 11 П 2 од 23.6.2011. године у одбијајућем дијелу одлуке преиначена тако да је утврђено да је ништав уговор о откупу стана број: 3521/02 од 10.9.2002. године закључен између Општине П., као продавца и В. К. и Ј. К. као купаца двособног стана у П. у ул...број..., спрат I, укупне површине 75 м², те су обавезани тужени да се на основу пресуде изврши промјена уписа у јавним књигама. Приговара да је побијаном пресудом погрешно примијењен материјални закон јер нема доказа да је рјешење о конфискацији постало правоснажно. Не спори да као тужилац није носилац станарског права на предметном стану, али је у земљишној књизи уписан као власник зграде, због чега има активну легитимацију за подношење захтјева за поврат стана на основу члана 55. ЗПДС. Предлаже да се захтјев уважи, побијана пресуда укине или преиначи и обавезе тужени да накнади трошкове поступка за састав захтјева у износу од 900,00 КМ са паушалом од 225,00 КМ и ПДВ-ом од 17%, што све укупно износи 1.316,25 КМ.

У одговору на захтјев, тужени остаје код разлога из образложења оспореног акта и предлаже да се захтјев одбије.

Размотривши захтјев, одговор на захтјев и побијану пресуду, као и цјелокупне списе предмета овог управног спора и предметне управне ствари, сагласно члану 39. ЗУС, овај суд је одлучио као у изреци пресуде из следећих разлога:

Из стања списа произилази да је тужилац са братом С. Д., чији је старалац у складу са одредбом члана 55. став 1. ЗПДС, дана 12.7.2012. године поднио Одјељењу за... Општине П., захтјев за поврат стана у посјед који је конфискован и налази се у П. у ул... број..., на I спрату површине 75 м², уписаног са правом сувласништва у зк. ул. број 2800 к.о. СП П., на име тужиоца Д. Д. и његовог брата С. Д., са по 1/2 дијела.

У конкретном случају није спорна чињеница да се ради о конфискованој имовини, јер је основ за прелазак из имовине предника тужиоца Б. Д. у друштвену, односно државну имовину била конфискација, те да се ради о стану на којем постоји конституисано станарско право заинтересованих лица В. К. и Ј. К. С обзиром на предње, те да у Босни и Херцеговини и Републици Српској још увијек није ријешено питање враћања конфисковане имовине, правилан је став суда у побијаној пресуди, да у овој ситуацији када је мјера конфискације непокретне имовине проглашеног народног непријатеља изречена и реализована, нема никаквог значаја околност да ли је мјера конфискације уписана у земљишно књижне евиденције или није, јер се ради о санкцији по тада важећим законима и околностима, због чега се конфискована имовина не може враћати.

Конфискацијом непокретности је престало право предника тужиоца, јер од 1947. године није њен власник. Тужилац као и његов брат као законски насљедници ранијег власника, нису могли по основу насљеђивања стећи право својине на конфискованој имовини, јер то право није имао нити њихов предник. Начело поуздања у земљишне књиге не штити насљедника земљишно књижног власника који је то право изгубио ванкњижно, па конфискована имовина не може бити предмет насљеђивања и у случају када право ранијег власника није брисано из земљишне књиге, јер када се ради о оргинарном стицању, оно није условљено уписом тог права у земљишну књигу. Из тих разлога наводи захтјева да је тужилац у земљишним књигама уписан као власник стана не утичу на другачије одлучивање.

Неосновано је позивање тужиоца на члан 55. став 1. ЗПДС, којим је прописана могућност враћања стана у приватном власништву, на којем постоји станарско право. Смисао члана 55. ЗПДС је да носилац станарског права може као купац да користи стан, све док му се не обезбиједи други одговарајући стан, али исти не представља правни основ за враћање конфискованог стана, како погрешно тужилац наводи у захтјеву.

Овај суд указује да је Законом о враћању одузетих непокретности („Службени гласник Републике Српске” број: 21/96), било регулисано питање враћања одузете имовине, као и да је Законом о враћању одузете имовине и обештећењу („Службени гласник Републике Српске” број: 13/00), било уређено питање реституције тј. питање враћања одузете имовине ранијим власницима, односно њиховог новчаног обештећења. Одлукама Високог представника за БиХ објављеним у „Службеном гласнику Републике Српске” број: 31/00, исти су проглашени неважећим. С обзиром на наведено, тужилац до доношења нових прописа о тзв. реституцији, не може с основом захтијевати враћање одузете имовине.

Како ни други наводи захтјева нису од утицаја на рјешење предметне управни ствари, овај суд налази да побијаном пресудом није остварен ниједан разлог њене незаконитости из члана 35. став 2. ЗУС, па се захтјев одбија, на основу члана 40. став 1. истог закона.

Одлука из става 2. изреке пресуде се заснива на одредбама чланова 49. и 49а. ЗУС, с обзиром да је тужилац изгубио спор, не припада му право на накнаду тражених трошкова спора.

Записничар
Душка Мутић

Предсједник вијећа
Смиљана Мрша

За тачност отправака овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић